

**Uchwała Nr 956 / 2002
Rady Miejskiej w Kielcach
z dnia 24 stycznia 2002**

***w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2002.***

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230, z 1984r. Nr 34, poz. 184, z 1987r. Nr 33, poz. 180, z 1989r. Nr 35, poz. 192, z 1990r. Nr 34, poz. 198 i Nr 73, poz. 431, z 1991r. Nr 73, poz. 321 i Nr 94, poz. 419, z 1993r. Nr 40, poz. 184, z 1996r. Nr 127, poz. 593, z 1997r. Nr 88, poz. 554, Nr 113, poz. 732 i Nr 121, poz. 770, z 1998r. Nr 106, poz. 668, z 2000r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268 oraz 2001r. Nr 60, poz. 610) Rada Miejska **uchwala**, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2002, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Ustala się szczegółowe zasady wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz prowadzenia kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, stanowiące załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3.

Uchyla się Uchwałę Nr 826/98 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 3 czerwca 1998 roku w sprawie ustalenia wysokości diet dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta Kielc.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

Stanisław Rupniewski

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 956 / 2002
Rady Miejskiej w Kielcach
z dnia 24 stycznia 2002r.

Gminny Program

Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych

KIELCE 2002

Zgodnie z USTAWĄ O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI z dn. 26 października 1982 roku oraz ostatnią jej nowelizacją z 28 czerwca 2001 roku r. – rada gminy zobowiązana jest do corocznego uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Proponowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kielcach.

I. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Cele Programu

- a/ zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu (szczególnie przez młodzież i kobiety),
- b/ zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień,
- c/ zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych,
- d/ zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanego nadużywaniem alkoholu,
- e/ zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (szczególnie dotyczy to przemocy i zaniedbań),
- f/ zmniejszenie ilości strat ekonomicznych i wypadków spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy,
- g/ zmniejszenie udziału nietrzeźwych wśród przyczyn naruszenia prawa i porządku publicznego,
- h/ promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- i/ tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i społecznej dla realizacji programu.

2. Program poprzedzony jest diagnozą zagrożeń związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców miasta Kielc.

3. Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wynikające ze znowelizowanej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i rozwiązywaniu problemów alkoholowych dotyczyć będą:

- **I. Zwiększania dostępności i jakości pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.**

Zadanie to związane jest zwiększaniem dostępności i poprawą jakości pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Istotne jest tu wspomaganie ośrodków świadczących usługi zdrowotne w zakresie terapii uzależnienia. Miasto Kielce nie posiada swojego ośrodka terapeutycznego lecz ma zawartą umowę o świadczeniu usług w tym zakresie dla mieszkańców Kielc z OTUW „Grunwaldzka”. Usługi te świadczone są m.in. w budynku Świętokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji.

Podmioty realizujące zadania : Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia w Morawicy z siedzibą w Kielcach, Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia „Grunwaldzka” wraz z filią w Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji oraz Izba Wytrzeźwień.
Ogólny koszt realizacji zadań: 83.000zł.

- **II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

Podmioty mogące realizować zadania: Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, Zespół Pomocy Rodzinie przy WSZON w Kielcach, Ośrodek Usług Psychologicznych „Szansa”, Dom Dziecka nr1., Wojewódzki Ośrodek Terapii uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia w Morawicy z siedzibą w Kielcach, Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia „Grunwaldzka” wraz z filią w Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji.
Ogólny koszt realizacji zadań 90.000zł

- **III. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej, szczególnie dla dzieci i młodzieży.**

Zadania te dotyczą głównie:

- a/ edukacji społecznej na temat uzależnienia i nadużywania alkoholu,
- b/ profilaktyki, w szczególności profilaktyki skierowanej do dzieci i młodzieży,
- c/ zagospodarowania czasu wolnego głównie poprzez zajęcia sportowe i rekreacyjne oraz wskazywania pozytywnych wzorów osobowych.

Działalność profilaktyczną realizować będą niemal wszystkie szkoły kieleckie. ŚCPIE wprowadza do szkół program „Veto wobec przemocy i alkoholu.” Jest to pierwszy tego typu program w województwie i jeden z pierwszych w kraju.

Ogólny koszt realizacji zadań 302.000zł

- **IV. Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz prowadzenia kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.**

Rada Miasta uchwaliła w 2001 roku opracowane przez GKRPA zasady wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz prowadzenia kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi. Wydział Handlu i Usług, GKRPA, Straż Miejska prowadzić będą kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

- **V. Wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**

Na terenie miasta Kielce funkcjonuje kilkanaście różnorodnych organizacji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i kościołów lokalnych, które realizują zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Prowadzić one będą działania zarówno w trakcie całego roku kalendarzowego jak i w czasie wakacji.

Ogólny koszt realizacji zadań śródrocznych 171.000zł

Ogólny koszt realizacji zadań w czasie wakacji „lato 2002” 143.000zł. Łącznie: 314.000zł

• **VI. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Do zadań GKRPA w szczególności należą:

- rozpatrywanie ofert i opracowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- inicjowanie i prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- rozpatrywanie wniosków dotyczących przymusowego leczenia odwykowego,
- kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia,
- inicjowanie nowoczesnych form profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ogólne koszty:

Badanie zgłoszonych osób do komisji przez biegłych sądowych –		18.000zł
Obsługa korespondencji	30.000zł	
Wynagrodzenia za pracę dla członków GKRPA		36.000zł
Udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjno – profilaktycznych	27.000zł	

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwaną dalej Komisją, za udział w posiedzeniach komisji rozpatrującej sprawy osób zgłoszonych na leczenie odwykowe przysługuje wynagrodzenie pieniężne w wysokości:
  - a/ dla przewodniczącego komisji **12 %** najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników określonej w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 stycznia 1998r. w sprawie najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników (Dz. U. Nr 16, poz. 74 z późn. zm.),
  - b/ dla członków komisji **8 %** najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników określonej w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 stycznia 1998r. w sprawie najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników (Dz. U. Nr 16, poz. 74 z późn. zm.).
2. Wynagrodzenie za udział w pracach komisji przysługuje wyłącznie na podstawie umowy zawartej z Zarządem Miasta a członkami komisji na czas realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w danym roku kalendarzowym, za faktycznie wykonaną pracę.
3. Wypłata wynagrodzenia za udział w pracach komisji następuje w rozliczeniu miesięcznym na podstawie wystawionego rachunku oraz podpisanej przez przewodniczącego komisji listy uczestnictwa w pracach komisji.

• **VII. Akcja „LATO 2002”**

Dofinansowanie kolonii i wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

Łączny koszt akcji lato: 143.000zł (stowarzyszenia i organizacje pozarządowe)

Ogólny koszt zadań I-VII: 900.000zł

• **VIII. Prowadzenie działalności Świętokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach**

Płace dla pracowników Centrum

379.858zł

a/ Obsługa administracyjna.

b/ Działalność merytoryczna:

- interwencja kryzysowa, pomoc i interwencja dotycząca uzależnień,
- pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla młodzieży,
- prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci,
- psychoterapia indywidualna i grupowa dla dorosłych,
- prowadzenie programów profilaktycznych dla młodzieży i dzieci z kieleckich szkół,
- wprowadzenie szkoleń specjalistycznych,
- wdrażania nowoczesnych form profilaktyki i terapii uzależnień,
- współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym na podstawie umów - zleceń

85.160zł

Wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym na podstawie umów – zleceń za realizację zadań:

- prowadzenie konsultacji indywidualnych przez prawnika, lekarza, terapeutę rodzinnego itp.
- prowadzenie zajęć terapeutycznych, konsultacji rodzinnych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- prowadzenie szkoleń dla różnych grup zawodowych z zakresu uzależnień,
- dozór godzinowy dozorców,
- usługi w zakresie sprzątnięcia,
- szkolenie pracowników.

Składki na ubezpieczenia społeczne

75.920zł

Składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń osób zatrudnionych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Składki na Fundusz Pracy	9.806zł
Składki na Fundusz Pracy od wynagrodzeń osób zatrudnionych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	
Zakładowy fundusz nagród, dodatkowe wynagrodzenia roczne, dodatkowe wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	22.610zł
Zakup materiałów i wyposażenia	11.566zł
<ul style="list-style-type: none"> a) wyposażenie pomieszczeń biurowych, świetlicowych i sali konferencyjnej, zakup sprzętu biurowego i AGD, b) zakup materiałów pomocniczych do prowadzenia zajęć profilaktycznych, terapeutycznych, materiałów szkoleniowych, c) zakup nagród rzeczowych dla uczestników konkursów, festynów i in. imprez o tematyce uzależnień. 	
Zakup energii	57.600zł
<ul style="list-style-type: none"> a) CO, b) Energia, c) Woda zimna i ciepła. 	
Zakup usług pozostałych	31.740zł
<ul style="list-style-type: none"> a) opłata za usługi pocztowe, telefoniczne, usługi kominiarskie b) usługi elektryczne, wywóz śmieci, szkolenia bhp, 	
Różne opłaty i składki	20.700zł
<ul style="list-style-type: none"> a) podatek od nieruchomości b) odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 	
Podróże służbowe	5.040zł

II. DIAGNOZA ZAGROŻEŃ

DIAGNOZA DOTYCZĄCA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZASOBÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH ICH ROZWIĄZYWANIE w KIELCACH

(ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń występujących wśród dzieci i młodzieży)

Podstawę działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Kielce stanowi Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwany dalej „Gminnym Programem”. Program ten opracowany został w oparciu o raport diagnostyczny dotyczący stanu problemów alkoholowych w Gminie Kielce. Określone zostały potrzeby społeczne ale również i zasoby umożliwiające rozwiązywanie problemów alkoholowych i prowadzenie działań profilaktycznych przez różnorodne instytucje jak i organizacje pozarządowe czy osoby fizyczne funkcjonujące na terenie gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (wraz z najnowszą nowelizacją z 27 kwietnia 2001 roku) obejmuje następujące zadania:

- 1) zwiększenie dostępności i pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) ustalanie szczegółowych zasad dotyczących wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie, sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami,
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

I. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Środki na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu pochodzą z następujących źródeł:

- 1) z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18² ustawy),
- 2) z budżetu Gminy w części przeznaczony na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy.

II. WSPÓŁPRACA GMINY Z INSTYTUCJAMI I AGENDAMI W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gmina ma następujące możliwości współpracy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- 1) Współpraca merytoryczna i finansowa z Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie:
  - ocen zasobów i potrzeb Gminy,
  - organizacji szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - udzielania pomocy merytorycznej instytucjom i osobom fizycznym realizującym zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - współfinansowanie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 2) Współpraca merytoryczna i finansowa z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie realizacji Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 3) Współpraca i współdziałanie z różnorodnymi organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi oraz wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

III. INFORMACJA DOTYCZĄCA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

3.1. Zagrożenia w całej populacji mieszkańców gminy

Rozmiar aktualnie występujących problemów alkoholowych stanowi poważne zagrożenie dla społecznego i ekonomicznego funkcjonowania mieszkańców Gminy Kielce. W szczególności sytuacja ta dotyczy zagrożeń pojawiających się wśród dzieci i młodzieży. Występujące problemy alkoholowe wpływają negatywnie na stan zdrowia jak również na życie rodzinne, zawodowe, społeczne i moralne mieszkańców gminy.

Z badań prowadzonych przez PARPA jak i Instytut Psychiatrii i Neurologii wynika, że w Polsce obecnie jest około 600 - 700 tys. osób uzależnionych od alkoholu. Około 1,5 do 2 milionów osób nadużywa alkoholu, co wywołuje u nich różnorodne szkody zdrowotne i społeczne. Wokół każdej osoby

nadużywającej alkoholu żyje przynajmniej jedna osoba dorosła i dwójka dzieci. Spożycie alkoholu w Polsce najbardziej wzrosło w latach 1989-1992 i osiągnęło poziom ponad 11 litrów 100% alkoholu na mieszkańca. Pod koniec lat dziewięćdziesiątych spożycie to spadło do około 8 litrów. Są to niewątpliwie pozytywne i korzystne zmiany. Niestety, wybitnie niekorzystnym zjawiskiem jest wzrost spożycia alkoholu wśród 2 grup społecznych: młodzieży i kobiet.

Najważniejsze szkody wynikające z nadużywania alkoholu w Polsce to:

- 1) Różnorakie szkody i samoniszczenie osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) szkody zdrowotne i społeczne osób nadużywających alkoholu,
- 3) szkody występujące wśród dorosłych zamieszkujących z osobami nadużywającymi alkoholu,
- 4) szkody wśród dzieci osób uzależnionych i nadużywających alkoholu,
- 5) przemoc domowa w rodzinie z problemem alkoholowym,
- 6) szkody występujące u dzieci i młodzieży używającej alkoholu,
- 7) alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy,
- 8) przestępstwa i wykroczenia popełniane przez osoby nietrzeźwe,
- 9) łamanie prawa związane reklamą i handlem napojami alkoholowymi.

Z badań prowadzonych przez PARPA i Instytut Psychiatrii i Neurologii wynika, że w skali kraju:

- Osoby uzależnione stanowią około 2-3 % populacji,
- Osoby nadużywające alkoholu, pijące w sposób szkodliwy to 5-7% populacji,
- Osoby współuzależnione i/lub żyjące z alkoholikiem stanowią około 5 % populacji, podobnie dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych stanowią 5 % populacji.

Gmina Kielce liczy ponad 200.000 mieszkańców.

Szacuje się więc, że w gminie występuje:

- około 5 – 7 tys. osób uzależnionych od alkoholu (2-3% populacji) ,
- około 10.000 osób nadużywających alkoholu (5% populacji)
- również około 10 tys. osób współuzależnionych żyjących z osobą uzależnioną lub nadużywającą alkoholu (5% populacji),
- około 10 tys. dzieci żyje w rodzinach gdzie występuje wyraźny problem alkoholowy (5% populacji).

3.2. Zagrożenia wśród dzieci i młodzieży

Szczególne miejsce w diagnozie stanu problemów alkoholowych zajmuje badanie zagrożeń związanych z używaniem alkoholu przez młodzież. Warto przypomnieć, że to właśnie w tej grupie społecznej w ciągu ostatnich 10 lat zarejestrowano znaczący wzrost używania alkoholu i problemów z tym związanych

W 1991 roku zawiązała się przy Radzie Europy grupa badawcza (Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs – Pompidou Group), której przyświecała idea paneuropejskiej współpracy w badaniach szkolnych na temat używania substancji psychoaktywnych. W ten sposób powstał program badawczy ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Drugs), do którego już w r. 1995 aktywnie włączył się warszawski Instytut Psychiatrii i Neurologii. Dzięki tej inicjatywie badawczej dysponujemy obiektywnymi danymi, które pozwalają nam określić dość precyzyjnie, jak wielki jest

stopień zagrożenia polskiej młodzieży, a także jak on wygląda na tle skali zagrożeń uzależnieniami dzieci i młodzieży w innych krajach kontynentu europejskiego (a także innych, gdyż np. również Amerykanie prowadzą analogiczne, oparte na tych samych standardach, badania). Na terenie miasta Kielce (i województwa świętokrzyskiego) pierwsze badanie oparte o metodologię ESPAD przeprowadzono w bieżącym roku, co stworzyło możliwość zaprezentowania wyników w przybliżeniu porównywalnych do próby ogólnopolskiej (w przybliżeniu, gdyż badanie kieleckie przeprowadzono z rocznym opóźnieniem, a także za pomocą narzędzia nieco zmodyfikowanego w stosunku do ścisłych standardów). Oto przykładowe wyniki obrazujące odsetki uczniów

Tabela 1. Picie napojów alkoholowych przez uczniów (w %)¹

	Klasy pierwsze		Klasy trzecie		Kielce 2000 (klasy pierwsze i trzecie łącznie)
	1995	1999	1995	1999	
Kiedykolwiek	92,8	90,3	96,5	96,5	96,15
W czasie ostatnich 12 miesięcy	77,3	82,0	88,0	93,8	82,8
W czasie ostatnich 30 dni	50,4	61,1	65,6	78,1	53,5

Dane przedstawione w tabeli 1 przede wszystkim przerażają rozmiarem rozpowszechnienia picia alkoholu w populacji młodzieży, gdyż okazuje się iż niewiele odbiega ona od osób dorosłych (w badaniach z 1998 roku odsetek dorosłych spożywających alkohol wyniósł 82%!). Porównując wyniki uzyskane na próbie młodzieży kieleckiej z całą ogólnopolską próbą uzyskujemy pewne niejednoznaczności, utrudniające ich interpretację. Jeśli chodzi o kategorię odpowiedzi „kiedykolwiek” (spożywałem alkohol) wyniki kieleckie nie odbiegają od ogólnopolskich; inaczej sprawa przedstawia się dla dwu pozostałych kategorii: „w czasie ostatnich 12 miesięcy” oraz „w czasie ostatnich 30 dni” – w tym przypadku należałoby formułować wniosek, iż (nad)używanie alkoholu dotyczy uczniów szkół kieleckich w mniejszym stopniu, niż przeciętnie w kraju. Czy jest tak rzeczywiście będą mogły jednak odpowiedzieć dopiero przyszłe badania, przeprowadzone przy pomocy identycznych ze standardowo stosowanymi przez badaczy grupy ESPAD. Nie oznacza to oczywiście, że cytowane wyniki są bez wartości; wręcz przeciwnie – są to niezwykle cenne i przydatne dla celów niniejszej analizy dane, które pozwolimy sobie przytoczyć w szerszym zakresie, jednak już bez odnoszenia ich do wyników ESPAD.

Badaniami objęto młodzież szkolną klas pierwszych i trzecich szkół ponadgimnazjalnych.

W badanej grupie znaleźli się uczniowie z liceum ogólnokształcącego, zasadniczej szkoły zawodowej oraz technikum. Łącznie grupa badawcza liczyła 1478 uczniów, w tym 830 uczniów klas I oraz 648 uczniów klas III. Próba składała się z 765 chłopców i 704 dziewcząt. Badanie zostało zrealizowane za pomocą ankiety audytoryjnej. Ankieterzy byli osobami spoza badanej szkoły, w trakcie badania nie był obecny żaden nauczyciel, badanie prowadzone było z zachowaniem pełnej anonimowości.

Badanie miało na celu zmierzenia natężenia zjawiska używania alkoholu i substancji psychoaktywnych przez młodzież. Zasadnicze pytania badawcze dotyczyły liczby młodych ludzi mających już kontakt i doświadczenia w używaniu tychże substancji. Ważnym również było określenie nasilenia tych

¹ Dane ogólnokrajowe cyt. Za: Janusz Sierosławski i Antoni Zieliński, *ESPAD. Raport z badań ogólnopolskich*, Warszawa 1999; dane z terenu Kielc cyt. Za: Tadeusz Cielecki, Krzysztof Gąsior, *Używanie substancji psychoaktywnych przez młodzież szkół ponadgimnazjalnych z Kielc*, w: Materiały pokonferencyjne z konferencji nt. „Używanie substancji psychoaktywnych przez młodzież”, (w druku).

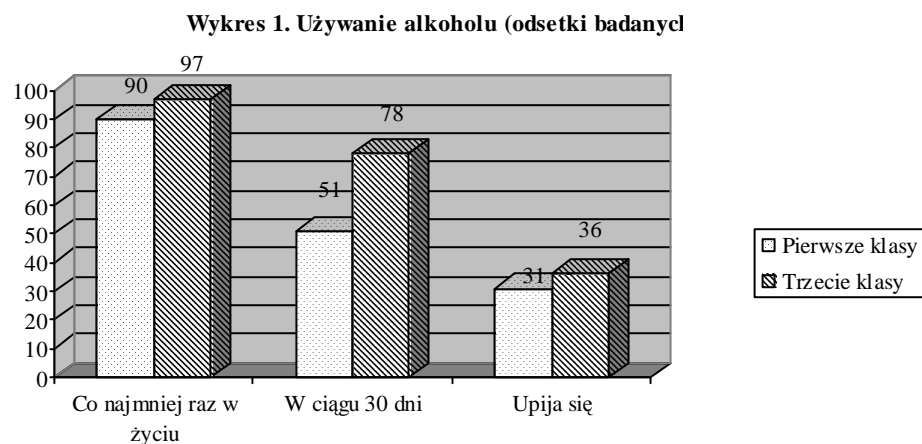
kontaktów i doświadczeń. Podjęto również próbę pomiaru tych czynników, które wpływają na rozmiary zjawiska (np. dostępność substancji psychoaktywnych, przekonania i postawy młodzieży wobec tych substancji jak i ich używania itp.).

WYNIKI

Kolejność prezentacji wyników dotyczących rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych będzie następująca: napoje alkoholowe, tytoń, leki uspakajające oraz inne substancje zarówno legalne jak i nielegalne. Następnie omówione zostaną wyniki ankiety dotyczące dostępności substancji psychoaktywnych oraz problemów jakie doświadcza młodzież w związku z ich używaniem.

Picie napojów alkoholowych

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej miasta Kielc. Jest to trend typowy dla całej Polski. Używanie alkoholu przez młodzież badane było w 3 aspektach czasowych. Pierwszy dotyczył całego życia badanych, drugi ostatnich dwunastu miesięcy, trzeci skupiał się na 30 dniach poprzedzających badanie. Pozwoliło to nie tylko na określenie rozmiarów doświadczeń młodzieży związanych z używaniem alkoholu, ale dało też możliwość ewentualnego określenia grup ryzyka związanych z nadużywaniem alkoholu. Wyniki w tym zakresie przedstawia wykres

W całej badanej grupie (pytanie 8) niewiele ponad 6% uczniów nie miało w życiu kontaktu z alkoholem, a wśród pierwszoklasistów nieco poniżej 9%. W ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie nie piło tylko 12% uczniów, zaś 36,5% piło powyżej 10 razy jakiś napój alkoholowy, a 22% ponad 20 razy. Ale uwaga: aż 45% trzecioklasistów piło alkohol powyżej 10 razy, a 29% – ponad 20 razy w ciągu roku. Dla określenia stopnia zagrożenia nadużywaniem alkoholu ważne jest prześledzenie ilości i częstości picia w ciągu 30 dni poprzedzających badanie. Odsetek uczniów klas pierwszych, którzy sięgnęli po alkohol w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem wynosi 55%, zaś wśród trzecioklasistów 70%. Powyżej 6 razy w ciągu 30 dni poprzedzających badanie piło alkohol 15%

badanych ale powyżej 10 razy prawie 7%. Rodzajem alkoholu, po który najczęściej sięga młodzież jest piwo. W trakcie ostatniej sytuacji alkoholowej przed badaniem (pytanie 11) 17,6% młodych ludzi wypilo ponad 3 butelki (33ml) piwa, zaś 7,2% ponad 5 butelek piwa. W momencie jednak gdy badani sięgali po wódkę (pytanie 13), to 26% wypijało powyżej 3 kieliszków (100-250 g) ale aż 15,2% wypijało powyżej 6 kieliszków (powyżej 300 g). Jeśli nadal śledzić będziemy częstość i ilość wypijanego alkoholu w ciągu 30 dni przed badaniem, to warto zwrócić uwagę na to, iż 20,3% ankietowanych wypijało przynajmniej 5 standardowych „drinków” powyżej 3 razy w ciągu tego okresu (uczniowie klas III analogicznie 24%). Natomiast 9,1% młodzieży powyżej 6 razy wypijało owych 5 lub więcej drinków w analogicznym czasie. Jest to szczególnie niebezpieczny rodzaj picia, prowadzi on bowiem do upijania się i utraty kontroli nad swoim zachowaniem. Ponad 8,5% badanych przyznało się do upicia się przynajmniej 3 razy w ciągu 30 dni poprzedzających badanie, zaś w ciągu ostatniego roku powyżej 3 razy upiło się aż 31,6% ankietowanych (p.17). Nadużywanie alkoholu prowadzi do pojawiania się problemów zdrowotnych, prawnych i społecznych (pytanie 20). Z powodu alkoholu w kłótni uczestniczyło 13% ankietowanych, bójka dotknęła 10,4% badanych, wypadek lub uszkodzenie ciała 6,8%, utrata pieniędzy lub cennych przedmiotów 6%, zniszczenie rzeczy 11%, problemy z rodzicami 11,2%, kłopoty z policją 4,7%, niechciane doświadczenia seksualne 5,6% oraz zachowania autoagresywne 4%. Problemy te wyraźnie wzrastają u 18-latków. W tej grupie ankietowanych z powodu alkoholu w kłótni uczestniczyło 17,1% uczniów, w bójce 13,6%, uszkodzenie ciała wystąpiło u prawie 9%, zniszczenie rzeczy u 13,1%, problemy z rodzicami miało 13,7% , niechciane doświadczenia seksualne miało 6,5% oraz zachowania autoagresywne wystąpiło u blisko 5% uczniów.

Z punktu widzenia określenia rozległości zagrożeń związanych z prawdopodobnym w przyszłości młodych ludzi nadużywaniem alkoholu ważne jest przesłedzenie oczekiwań dotyczących picia. Oczekiwania te można pokategoryzować na dwie grupy. Pierwsza to oczekiwania pozytywne, one sprzyjają powstawaniu problemów z alkoholem. Druga grupa to oczekiwania negatywne, te do pewnego stopnia zdają się zabezpieczać przed tymi problemami. W badanej grupie przeważają oczekiwania pozytywne. (pytanie 16). Po napiciu się alkoholu 50% młodzieży spodziewa się, że poczują się odprężeni, 35,6% poczuje się szczęśliwych, 41% zapomni o swoich problemach a 51% stanie się bardziej towarzyskimi. Tymczasem 36,7% przewiduje, że będzie miało kłopoty ze zdrowiem, 45% będzie miało tzw. „kaca”, 8,5% nie będzie w stanie przestać pić, zaś 12% może mieć kłopoty z policją.

Podsumowując tę część ankiety, która wiąże się z używaniem alkoholu przez młodzież miasta Kielc należy zauważyć, że niewiele ponad 6% badanych nie miało w życiu kontaktu z alkoholem. Dokładna analiza zachowań alkoholowych występujących u uczniów w ciągu 30 dni poprzedzających badanie wskazuje na nasilanie się używania alkoholu wraz z wiekiem. Młodzi ludzie najczęściej sięgają po piwo, ponad 5 butelek piwa w czasie ostatniego kontaktu z alkoholem wypilo 7,2% badanych. Przynajmniej 3 razy w ciągu 30 dni poprzedzających badanie upiło się 8,5% ogółu badanych, w tym 11,4% uczniów klas trzecich. Różnorakie problemy związane z używaniem alkoholu dotyczyły najczęściej od 5% do 13% badanych. Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić, że około 7 do 9% uczniów kieleckich szkół średnich nadużywa alkoholu, co łączy się z występowaniem wyraźnych problemów społecznych i zdrowotnych. Odsetek ten zwiększa się wraz z wiekiem; u trzecioklasistów można wnioskować, że grupa wysokiego ryzyka obejmuje ponad 11% badanych. Jeśli przesłedzimy używanie alkoholu w ciągu roku poprzedzającego badanie oraz inne wyżej przytoczone wskaźniki, to uzyskamy około 20-25% grupę podwyższonego ryzyka. Grupa ta powiększa się wraz z wiekiem, wśród trzecioklasistów wydaje się, że obejmuje nie mniej niż 25-30% badanych. Graficzną ilustrację przedstawionych wyżej danych dają wykresy 2-4.

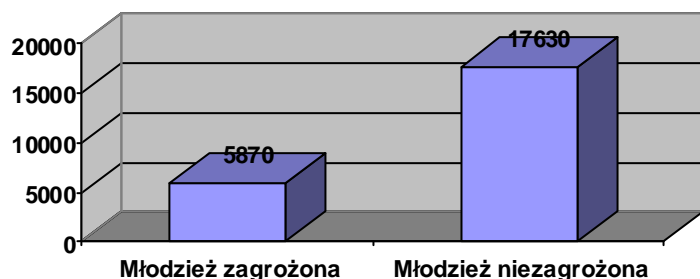
PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ

Przeprowadzone badania ankietowe dotyczyły zagadnienia używania alkoholu i środków psychoaktywnych przez młodzież z I i III klas kieleckich szkół ponadgimnazjalnych. Na podstawie uzyskanych wyników wyciągnąć można następujące wnioski:

1. Najczęściej i w sposób najbardziej niebezpieczny używanym środkiem jest alkohol. Tylko niewiele ponad 6% badanych nie miało w życiu kontaktu z alkoholem.

- Młodzi ludzie najczęściej sięgają po piwo, więcej niż 5 butelek piwa w trakcie ostatniego kontaktu z alkoholem wypilo ponad 7% badanych. Przynajmniej 3 razy w ciągu 30 dni poprzedzających badanie upiło się 8,5% ogółu młodzieży, a ponad 11% trzecioklasistów, więcej niż 7% piło alkohol przynajmniej 10 razy w ciągu tego miesiąca. Dane te wskazują na istnienie 7 – 9% grupy młodzieży wysokiego bądź bardzo wysokiego ryzyka powstania uzależnienia. Grupa ta zwiększa się wraz z wiekiem i u trzecioklasistów obejmuje już około 11% badanych.
- Istnieje też duża grupa młodzieży podwyższonego ryzyka związanego z nadużywaniem alkoholu. Stanowi ją około 20-25% ogółu uczniów, w klasach trzecich prawdopodobnie jest ich więcej: 25-30%. Wskazują na to następujące zjawiska: w ciągu ostatniego roku 36,5% uczniów piło powyżej 10 razy jakiś napój alkoholowy, zaś 22% - ponad 20 razy. Ale uwaga: aż 45% trzecioklasistów piło alkohol w ciągu roku powyżej 10 razy, a 29,2% - ponad 20 razy. W ciągu tego roku powyżej 3 razy upiło się aż 31,6% ankietowanych. W trakcie miesiąca 20,3% ankietowanych wypijało przynajmniej 5 standardowych „drinków” powyżej 3 razy, uczniowie klas III analogicznie 24%. Różnorakie znaczące problemy związane z używaniem alkoholu dotyczyły najczęściej od 5% do 13% badanych.

Wykres 5. Szacunek grupy podwyższonego ryzyka w młodzieży - alkohol

- Nie mniej niż 13 do 20% uczniów ma problemy związane z paleniem papierosów. Przynajmniej 6% pierwszoklasistów i 8% trzecioklasistów jest uzależnionych od nikotyny.
- Poza alkoholem i papierosami najczęściej używane środki psychoaktywne to marihuana i haszycz oraz tabletki nasenne i uspakajające. Jak już wspomniano wyraźny niepokój budzi częste eksperymentowanie z heroiną do palenia. Grupę ryzyka wśród młodzieży, która w niebezpieczny sposób eksperymentuje z marihuaną, haszyszem oraz tabletkami określić można na około 4% spośród badanych. Pozostałe środki przez sam fakt ich zażywania określają około 1 - 2% grupę ryzyka spośród ankietowanych uczniów.
- Podstawowe drogi zdobywania środków psychoaktywnych to przede wszystkim koledzy i znajomi, rodzice (z ich wiedzą lub bez) oraz zakupy od różnych osób, w tym od nieznajomych (choć od tych ostatnich bardzo mało).

Zasoby – prowadzenie działalności profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży

Podstawowym sposobem zmniejszania zagrożenia uzależnieniami – szczególnie wśród młodzieży – są programy profilaktyczne. Programy te winny być oparte o następujące zasady wynikające z dotychczas prowadzonych badań ewaluacyjnych (za: Szczepańska, *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*, Warszawa 2000):

1. Metody straszenia skutkami używania środków odurzających są bardzo mało skuteczne – zaleca się ich eliminowanie z programów profilaktycznych,
2. Nieprawidłowo przygotowana informacja jest gorsza niż jej całkowity brak. Nieumiejętnie upowszechniona informacja dotycząca zachowań ryzykownych u młodzieży paradoksalnie powoduje ich wzrost.
3. Najbardziej skuteczne działania to te, które nakierowane są na rozbijanie błędnych przekonań normatywnych. Tak więc programy kierowane do dzieci i młodzieży winny za cel stawiać sobie zakwestionowanie niekorzystnych norm, oczekiwań i przekonań. Nie może jednak w tym miejscu powstać pustka. Koniecznym jest zaoferowanie prawdziwych i pozytywnych norm i przekonań (por. Ostrowska, 1994).
4. Wyróżnia się trzy poziomy profilaktyki (profilaktyka pierwszorzędowa kierowana jest do ogółu, profilaktyka drugorzędowa do grupy podwyższonego ryzyka, zaś trzeciorzędowa do grupy wysokiego ryzyka). Odpowiednie metody należy dostosować do określonego typu profilaktyki. Ważne jest też zachowanie kolejności działań.
5. Nowoczesny program profilaktyczny winien stawiać sobie takie cele jak :
  - **dostarczenie rzetelnej wiedzy i to w odpowiedni sposób,**
  - **rozwijanie ważnych umiejętności społecznych**
  - **budowanie prozdrowotnych przekonań i postaw**
  - **kształtowanie systemu wartości i opartego o niego sensu życia**
  - **zaangażowanie nie tylko środowiska szkolnego i rówieśniczego ale i rodzinnego.**
6. W warunkach polskich szansę na podniesienie skuteczności oddziaływań profilaktycznych stwarzają gminne programy profilaktyczne.
7. Odpowiednio opracowane dają szansę na zintegrowanie różnorodnych oddziaływań na terenie gminy i przybliżają możliwość stworzenia profilaktyki globalnej. Taki gminny program profilaktyczny winien być wieloskładnikowy i wielotorowo prowadzony. Oznacza to, że winien on uwzględniać nie tylko oddziaływania skierowane do nauczycieli, ale również do rodziców. Ponadto szkolenia powinny obejmować wszystkie służby gminne związane bezpośrednio lub pośrednio z działaniami prewencyjnymi (policja, straż miejska, sprzedawcy, itp.). Programy profilaktyczne winny być prowadzone zarówno na terenie szkoły, ale również w drużynach harcerskich (czy innych organizacjach młodzieżowych) jak i przy parafiach czy kościołach. Niebagatelną rolę odgrywa też dobrze prowadzone poradnictwo rodzinne. Wreszcie podejmowane działania winny być monitorowane, a ich skuteczność oceniana jak najbardziej obiektywnie.

W mieście Kielce w 2001 roku prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną poprzez realizację programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży: „Spójrz inaczej”, „Debata”, „Drugi elementarz”, „Noe”, „Tak czy nie”, „Odłot”, „Narkotyki? To bez sensu”, „Nasze spotkania”, „Odnaleźć siebie”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Tajemnica zaginionej skarbonki”, „Korekta”, „Jak żyć z ludźmi”, „Być dla siebie”, „Ziarenko”, „Na równoważni”, „Profilaktyka w szkole”, „Radzenie sobie z trudnymi sytuacjami”, „Cukierki”, Veto wobec przemocy i alkoholu. Programami objęto prawie 15 000 dzieci i młodzieży.

Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży:

- A) Poprzez udostępnianie sal gimnastycznych w dni wolne od zajęć lekcyjnych; zajęcia sportowo-rekreacyjne prowadzone były w 15 szkołach ponadpodstawowych. Objęto nimi 12 000 dzieci,
- B) Organizację zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, z którego skorzystało 619 dzieci.
- C) Organizację konkursów, festynów i imprez dla dzieci – zorganizowano 6 imprez dla dzieci i młodzieży pod patronatem GKRPA.

Podsumowując: w oddziaływaniach profilaktycznych dominowała profilaktyka I rzędu skierowana do ogółu młodzieży. W przyszłości warto podejmować więcej działań nakierowanych na pracę z grupami ryzyka (profilaktyka II rzędu).

Naprzeciw tym potrzebom z całą pewnością wyszła Rada Miasta Kielce powołując do istnienia Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji.

W ramach Centrum działają następujące jednostki organizacyjne:

- I. Ośrodek Interwencji Kryzysowej :
  - a) Sekcja Ogólna – wstępnej diagnozy i interwencji,
  - b) Sekcja ds. Przemocy w Rodzinie,
  - c) Sekcja ds. Młodzieży Zagrożonej Uzależnieniami
  - d) Sekcja ds. Psychoterapii
  - e) Sekcja ds. Pomocy Rodzinie
  - f) Świetlica socjoterapeutyczna
- II. Zespół ds. obsługi działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
  1. sekcja ds. obsługi bieżącej działalności GKRPA
  2. stanowisko ds. koordynowania realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- III. Zespół Profilaktyki i Edukacji:
  1. Stanowisko ds. koordynowania realizacji i wdrażania programów profilaktycznych
  2. Sekcja szkoleń
  3. Sekcja nadzoru nad siecią punktów konsultacyjnych
- IV. Zespół ds. realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii (po zawarciu stosownego porozumienia z samorządem wojewódzkim).

Centrum do 31 XII 2001 roku udzieliło pomocy 950 osobom dorosłym i dzieciom. Z terapii rodzinnej skorzystało 70 rodzin. Udzielono kilkuset porad i interwencji telefonicznych. Centrum aktywnie uczestniczyło w akcji powodziowej. W listopadzie 2001 roku uruchomiono punkt informacji o sektach i ruchach destruktywnych. Ilość osób korzystających z usług Centrum stale wzrasta.

Świadczenia medyczne w zakresie terapii uzależnień udzielane są w Centrum na podstawie umowy z Ośrodkiem Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia „Grunwaldzka” W SZON. W skład Ośrodka wchodzi:

1. Przychodnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia:
  - a) Poradnia dla osób uzależnionych,
  - b) Poradnia dla osób współuzależnionych,
2. Oddział dzienny dla osób uzależnionych

(W ten sposób bez ponoszenia kosztów terapii przez miasto poszerzona została oferta terapeutyczna dla osób uzależnionych i ich rodzin na terenie miasta Kielce)

Udzielanie pomocy terapeutycznej i edukacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin

W skali ogólnopolskiej – jak wskazują szacunki znawców przedmiotu – żyje około 800 000 osób uzależnionych od alkoholu, co oznacza nieomal 2% ogółu obywateli. Odnosząc tę proporcję do miasta Kielce należy liczyć się z pilnym zapotrzebowaniem na pomoc terapeutyczną dla 5 – 7 tys. osób uzależnionych od alkoholu. Biorąc pod uwagę, że 3-krotnie więcej osób nadużywa alkoholu niż jest uzależnionych, sądzić należy, że ponad 10 000 mieszkańców Kielc ma wyraźne problemy z alkoholem. To nie tylko łącznie blisko 20 000 osób, ale także 20 000 rodzin, w których żyje prawdopodobnie 60 000 ludzi. Tak więc przynajmniej co trzeci mieszkaniec miasta Kielce ponosi wyraźne szkody z powodu problemów alkoholowych.

Na terenie miasta Kielc do 31.X.01 przeprowadzono 1888 interwencji domowych, 526 z nich dotyczyło przemocy. Do Izby Wytrzeźwień przewieziono 263 sprawców przemocy. Do 31. 10.01. na terenie miasta zanotowano 90 zdarzeń drogowych spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu, 68 nieletnich popełniło przestępstwa lub wykroczenia pod wpływem alkoholu.

Dostępność do leczenia uzależnienia od alkoholu na terenie miasta Kielce jest dość dobra. Na terenie miasta działają dwa ośrodki terapii uzależnień. Ośrodek „Grunwaldzka” obsługuje rocznie około 1500 pacjentów (1100 uzależnionych oraz 400 współuzależnionych), zaś przychodnia szpitala w Morawicy około 650 pacjentów. W ramach ośrodka „Grunwaldzka” oprócz przychodni funkcjonuje oddział dzienny terapii uzależnień. Szpital w Morawicy dysponuje 3 stacjonarnymi oddziałami terapii uzależnień. Terapia uzależnienia jak i współuzależnienia (zgodnie ze stosownymi ustawami i rozporządzeniami) pokrywana jest z ubezpieczenia zdrowotnego (kasy chorych); dodatkowe usługi terapeutyczne jak i profilaktyczne pokrywane są z funduszu gminnego. Z roku na rok obserwowany jest wzrost znaczenia i efektywności leczenia odwykowego o charakterze ambulatoryjnym. W Kielcach również obserwujemy stopniowy wzrost liczby osób podejmujących leczenie ambulatoryjne przy ustabilizowaniu się (tak jak i na terenie kraju) ogólnego poziomu spożycia alkoholu jak i liczby osób uzależnionych. Pacjenci zgłaszający się do leczenia ambulatoryjnego nie oczekują praktycznie ani jednego dnia na przyjęcie do programów terapeutycznych. W obu wymienionych wyżej ośrodkach istnieją trudne warunki lokalowe, dotyczące głównie braku odpowiednio dużych sal terapeutycznych. Od wielu lat na dość zbliżonym poziomie utrzymuje się liczba osób zatrzymanych w Izbie Wytrzeźwień (rocznie przeciętnie 8-9 000 zatrzymanych). W Izbie Wytrzeźwień funkcjonuje punkt konsultacyjny mający na celu wzbudzenie motywacji do podejmowania leczenia wśród pensjonariuszy Izby. W 2000 roku przeprowadzonych zostało prawie 1200 rozmów motywacyjnych. Wydaje się być wysoce zasadną rzeczą dalsze utrzymywanie tego punktu konsultacyjnego. Oferta pomocowa dla członków rodzin z problemem alkoholowym jest dość szeroka. Oba Ośrodki Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia świadczą usługi w zakresie pomocy dla ofiar przemocy domowej opłacane w większości z funduszy gminy. Ponadto prowadzone są systematycznie zajęcia psychoterapeutyczne dla dorosłych dzieci alkoholików. Na szczególną uwagę zasługują programy pomocowe psychoterapeutyczne skierowane do dzieci w wieku 6-12 lat oraz do rodzin – z rodzinami prowadzona jest terapia rodzinna i małżeńska.

Gmina Kielce od lat intensywnie wspiera Zespół Pomocy Rodzinie (przy Ośrodku „Grunwaldzka”), który prowadzi terapię rodzinną. ZPR rocznie przyjmuje około 140 rodzin. Przeciętnie każda rodzina korzysta z 4 do 6 spotkań. Główne problemy, z którymi zgłaszają się rodziny to:

- nadużywanie alkoholu;
- ostry konflikt małżeński;
- rozpad więzi małżeńskich;
- trudności w pełnieniu ról rodzicielskich;
- przemoc.

Oprócz tego gmina opłaca również terapię dla rodzin i małżeństw prowadzoną w Ośrodku Usług Psychologicznych „Szansa”, który funkcjonuje w budynku Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej nr 1 w Kielcach. Ofiary przemocy domowej mogą skorzystać z pomocy Schroniska dla Kobiet Ofiar Przemocy prowadzonego przez PCK. Schronisko to w swej działalności również jest opłacane przez gminę.

Oferta pomocowa dla członków rodzin z problemem alkoholowym nie jest jeszcze wystarczająca. Potrzeby tu są duże, zwłaszcza jeżeli chodzi o specjalistyczną pomoc dla dzieci i młodzieży, jak i pomoc w zakresie terapii rodzin. Przeciętny czas oczekiwania na przyjęcie do terapii rodzin wynosi 4 tygodnie.

Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do końca grudnia 2001 roku do GKRPA wpłynęło 529 podania związane z nadużywaniem alkoholu. W każdej z tych spraw przeprowadzone zostało postępowanie administracyjne, w wyniku którego:

- część osób podjęła ambulatoryjne leczenie odwykowe, a 317 spraw skierowano do Sądu Rodzinne przy Sądzie Rejonowym celem wszczęcia postępowania w sprawie przymusowego leczenia.

Komisja corocznie opracowuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2000 roku przeprowadzonych zostało 42 kontrole punktów sprzedaży alkoholu. Kontrole – w porozumieniu z GKRPA – prowadził Wydział Komunikacji, Handlu i Usług Urzędu Miasta Kielce. W przypadku 2 punktów sprzedaży alkoholu cofnięte zostały stosowne zezwolenia. W 2001 roku przeprowadzono 167 kontroli, nikt nie stracił koncesji. Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez Radę Miasta Kielce wynosi 300. Limit ten wydaje się być optymalny dla racjonalnej polityki dotyczącej rozwiązywania problemów alkoholowych.

WYKAZ SKRÓTÓW ZAWARTYCH W HARMONOGRAMIE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH :

- **GKRPA** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- **OHP** – Ochotniczy Hufiec Pracy;
- **PCK**- Polski Czerwony Krzyż,
- **Por. P – P** – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna ;
- **SP** - Szkoła Podstawowa ;
- **ŚCPIE** – Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji
- **TPD** – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci ;
- **ZHP** – Związek Harcerstwa Polskiego ;
- **ZPSSP** – Zespół Państwowych Szkół Sztuk Plastycznych ;
- **ZSB** – Zespół Szkół Budowlanych ;
- **ZSE** – Zespół Szkół Ekonomicznych ;
- **ZS Informatycznych** – Zespół Szkół Informatycznych ;
- **ZSM – E** – Zespół Szkół Mechaniczno – Ekonomicznych ;
- **ZSO** - Zespół Szkół Ogólnokształcących ;
- **ZSP** – Zespół Szkół Ponadpodstawowych ;
- **ZSPS** – Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego ;
- **ZS Technicznych** – Zespół Szkół Technicznych ;
- **ZSZ** – Zespół Szkół Zawodowych ;
- **WSZON** – Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Opieki Neuropsychiatrycznej ;

III. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- harmonogram realizacji zadań w roku 2002.

Zadania szczegółowe wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Globalny koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
<p>1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.</p> <p>Zadania szczegółowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie warunków dla poszerzenia zakresu świadczeń placówek terapeutycznych o programy terapii ponadpodstawowej, - udzielanie konsultacji rodzinom z problemami alkoholowymi, - organizowanie lub dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych podnoszących kwalifikacje osób świadczących usługi terapeutyczne, - wyposażenie placówek własnych w pomoce i sprzęt niezbędne do prowadzenia zajęć terapeutycznych, - organizacja zajęć edukacyjno-motywacyjnych dla osób opuszczających Izbę Wytrzeźwień 	Cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - Świątokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, - Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Grunwaldzka”, - Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia Specjalistycznego Szpitala w Morawicy, - Izba Wytrzeźwień, 	<p>83.000zł</p> <p>Globalny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostępność udzielanych usług terapeutycznych, - liczba pacjentów oraz godzin terapii w programach opłacanych z funduszy gminy - liczba specjalistów w zakresie terapii oraz rehabilitacji uzależnień i współuzależnień, - liczba osób przeszkolonych, - liczba punktów konsultacyjnych udzielających pomocy interwencyjnej, ilość i jakość tej pomocy, - badania katamnetyczne dotyczące efektywności terapii prowadzone przez ośrodki.

wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
<p>II. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</p>	<p>- zwiększenie dostępności różnorodnych form pomocy dla rodzin dysfunkcyjnych, prowadzenie terapii rodzin i terapii małżeństw,</p> <p>- zwiększenie skuteczności interwencji wobec przemocy domowej i innych zaburzeń funkcjonowania rodzin powodowanych nadużywaniem alkoholu, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opracowanie i wdrożenie programów terapeutycznych dla sprawców przemocy, ▪ szkolenia dla pracowników Policji, ośrodków pomocy społecznej oraz pracowników Por. P-P w zakresie umiejętności pomagania, <p>-kontynuacja i rozwój działań dotychczas prowadzonych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kontynuowanie programów pomocowych dla małych dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych, ▪ prowadzenie terapii dla dorosłych dzieci alkoholików, ▪ doposażenie placówek, działających na zasadach niekomercyjnych udzielających pomocy, w niezbędny sprzęt, ▪ zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych. 	<p>praca ciągła przez cały rok;</p>	<p>- Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, - Zespół Pomocy Rodzinie przy WSZON, - Ośrodek Usług Psychologicznych „Szansa” , - Przychodnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia Specjalistycznego Szpitala w Morawicy, - Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia „Grunwaldzka”, Dom Dziecka nr 3 w Kielcach</p>	<p>90.000 zł</p>	<p>- liczba rodzin zgłaszających się z problemami w celu udzielenia pomocy lub wsparcia, - liczba rodzin zgłaszających się do terapii, - liczba szkoleń dla różnych grup zawodowych, - liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą psychologiczną. - liczba osób korzystających z terapii dla ofiar przemocy, - ewaluacja oddziaływań terapeutycznych prowadzona przez instytucje świadczące usługi, - liczba rodzin z problemem alkoholowym, w których Policja podejmuje wielokrotne interwencje.</p>

Zadania szczegółowe wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Globalny koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
<p>III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:</p> <p>a) edukację społeczną na temat choroby alkoholowej.</p>	<p>różne formy współpracy ze środkami masowego przekazu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ inicjowanie audycji radiowych, programów w telewizyjnych nt. problematyki uzależnień i przemocy domowej, ▪ publikowanie cyklicznych artykułów tematycznych w prasie lokalnej (strona samorządowa), ▪ włączanie się w ogólnopolskie kampanie o tematyce antyalkoholowej, ▪ zorganizowanie konferencji i wydanie broszury informacyjnej dotyczącej oddziaływań profilaktycznych i terapeutycznych na terenie miasta Kielce 	cały rok	<p>-Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, -Świętokrzyski Klub Abstynenta „Raj” i in. -Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Grunwaldzka”, - Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Morawicy, - Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach</p>	<p>globalny koszt realizacji zadań z profilaktyki: 302.000zł</p>	<p>- liczba kampanii promujących zdrowy styl życia. - liczba audycji, artykułów i programów o tematyce profilaktycznej, - ilość osób zaangażowanych w kampanie profilaktyczne</p>
Zadania szczegółowe					

wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Globalny koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
b) profilaktykę: programy informacyjne, psychoedukacyjne wpływające na zmianę postaw, promocja zdrowego stylu życia.	<p>realizacja programów profilaktycznych we wszystkich szkołach w zależności od potrzeb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „VETO wobec przemocy, alkoholu i narkotykom” - „Noe”, - „II Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków”, - „Spójrz inaczej”, - „Dziękuję nie”, - „Odlot”, - „Jak żyć z ludźmi”, - „Narkotyki to bez sensu”, „Żyj normalnie”, - „Śnieżna kula”, - „Tak czy nie” , - „Ziarenko”, - „Być dla siebie”, - „Na równoważni”, - „Korekta”, - „Odnaleźć siebie”, - „Odnaleźć siebie – plus” oraz inne profesjonalne i autorskie programy profilaktyczne. - dofinansowywanie zajęć sportowo – rekreacyjnych, - dofinansowywanie zajęć pozalekcyjnych w ramach świetlic środowiskowych, - dofinansowywanie zakupu sprzętu sportowego wspieranie zajęć integracyjnych, 	cały rok	<ul style="list-style-type: none"> -gimnazja Nr: 3, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 14, 16, - - Katolicka Szkoła Podstawowa, -Katolickie Gimnazjum, -Katolickie Liceum Ogólnokształcące, -Liceum Handlowe, -licea ogólnokształcące: I, II, III, IV, V, VI, VIII, XI, - Szkoły podstawowe nr: 1, 2, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 34, - Uczniowski Klub Sportowy KUSY, - Uczniowski Klub Sportowy VOLLEY - Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Lafarge Nida Gips, - Świetlica Wspierająco – Integrująca PLUS, - Zespół Szkół Nr 13, -ZS PS, -ZPSSP, -ZSB -ZSZ Nr :1, 2, 3, 4, 7,10,15, -ZSP im.Prusa , 		<ul style="list-style-type: none"> ilość przeprowadzonych działań profilaktycznych, - liczba młodzieży, rodziców, nauczycieli uczestniczących w programach profilaktycznych, - ilość godzin profilaktyki czynnej, - badania ewaluacyjne oddziaływań prowadzone przez realizatorów oraz Świątokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji.

<p>Zadania szczegółowe</p>	<p>-organizacja festynów, koncertów, konkursów z zakresu profilaktyki alkoholowej oraz letniego wypoczynku</p>		<p>-ZSZ przy OHP, - ZSM-E, -ZS Technicznych, -ZSE im. Langego, -ZSE im. Kopernika, -Zespół Szkół Elektrycznych, -Zespół Szkół Informatycznych, -ZSO Nr : 1, 2, 6, 7, 9, 10, 11, 15, 16, 17, -ZSO Specjalnych Nr 17, -Pogotowie Opiekuńcze, -Poradnia Społeczno-Wychowawcza przy Policynnej Izbie Dziecka,</p>	<p>Globalny</p>	
----------------------------	--	--	---	-----------------	--

wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
<p>c) zagospodarowanie czasu wolnego, wskazanie pozytywnych wzorów osobowych</p>	<p>dofinansowywanie działań profilaktycznych w ramach kolonii i wypoczynku wakacyjnego: LATO 2002</p>	<p>cały rok, wakacje, ferie.</p>	<p>-ZHP Komenda Hufca Kielce, TPD, Stowarzyszenie Rycerstwa Niepokalanej MI Diecezji Kieleckiej, -Caritas Diecezji Kieleckiej, -Stow. Nauczycieli i Wychowawców, -Polski Czerwony Krzyż, - Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Józefa Robotnika, -Świetlica Sióstr Salezjanek PO DRODZE -Oratorium Świętokrzyskie Św. Jana Bosko, -Konferencja Stowarzyszenia Św. Wincentego a'Paulo, Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Zawodowej i Pomocy Socjalnej Młodzieży, Stowarzyszenie Kielce XXI wieku, Kielecki Klub Karate „Kyokushin”,</p>	<p>143.000zł</p>	<p>-liczba dzieci i młodzieży objętych oddziaływaniami profilaktycznymi, -liczba dzieci, które skorzystają z wypoczynku letniego i zimowego, -badania ewaluacyjne prowadzone przez organizatorów zajęć.</p>

			<p>Świętokrzyski Klub Tańca JUMP Klub Sportowy KOLPORTER LIDER MARKET, Kieleckie Stowarzyszenie Sportowe KOLPORTER, Świętokrzyskie Stowarzyszenie Akademickie, Rzymskokatolicka Parafia Niepokalanego Serca NMP,</p>		
Zadania szczegółowe wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Globalny koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
d) rozbudowa bazy kadrowej osób pracujących w środowiskach zagrożonych problemem alkoholowym.	<p>- szkolenie i zajęcia seminaryjno-warsztatowe dla różnych grup zawodowych dotyczące diagnozowania i rozwiązywania problemów alkoholowych (przedstawiciele Policji, sądu, służby zdrowia, szkolnictwa, pracownicy socjalni, straży miejskiej i inni), - wsparcie programów badań naukowych dotyczących uzależnień, współuzależnień.</p>	cały rok	<p>- GKRPA, - Akademia Świętokrzyska, - Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji.</p>	Zadanie realizowane w ramach ŚCPiE w Kielcach.	<p>- ilość przeprowadzonych szkoleń, - ilość przeprowadzonych programów badawczych, - wyznaczenie strategii działań związanych z profil. alkoholową</p>

e) ewaluacja podejmowanych działań na przestrzeni ostatnich lat.	<ul style="list-style-type: none"> - badanie ankietowe prowadzone przez realizatorów programów, sprawozdania z realizacji programów, - opracowanie programów ewaluacyjnych, dotyczących oddziaływań profilaktycznych i terapeutycznych, - uaktualnienie diagnozy stanu problemów alkoholowych na terenie miasta Kielce. 	cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - realizatorzy programów profilaktycznych, - Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, - Akademia Świętokrzyska,. 	Zadanie realizowane w ramach ŚCPiE w Kielcach.	- opracowanie programu ewaluacyjnego.
IV. Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie, sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń dla sprzedawców, - podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych do podmiotów handlujących alkoholem, - kontrolowanie ustawy zakazującej sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym, - kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi (co najmniej 1-na na kwartał), - inicjowanie propozycji uchwał Rady Miejskiej, mających na celu wychowanie w trzeźwości. 	praca ciągła	GKRPA przy współpracy z Wydziałem Komunikacji, Handlu i Usług Urzędu Miasta Kielce, Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji	Zadanie realizowane w ramach ŚCPiE w Kielcach. GKRPA, Wydział Handlu i Usług UM Kielce	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeszkolonych sprzedawców, - liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, - ilość (odsetek) sklepów naruszających prawo zabraniającego sprzedawania alkoholu nieletnim, - ocena trendu wzrostu spożywania alkoholu.
Zadania szczegółowe wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Globalny koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja Mikołajek, Wigilii, Dnia Dziecka oraz innych imprez organizowanych przez organizacje non profit, - wspieranie działań Policji związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, - współdziałanie w organizowaniu wspólnych narad i konferencji, wspieranie stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, 	praca ciągła	<ul style="list-style-type: none"> - Świętokrzyski Klub Abstynenta” RAJ”, - Stowarzyszenie Kielecki Klub Abstynenta „MARZENIE”, - ZHP Komenda Hufca Kielce, - Oratorium Świętokrzyskie św. Jana Bosko, 	171.000zł	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób i instytucji korzystających z pomocy i wsparcia. - badania ewaluacyjne prowadzone wobec działań podejmowanych przez stowarzyszenia

	<p>- wspieranie działalności profilaktycznej prowadzonej przez stowarzyszenia i organizacje pozarządowe</p>		<p>-Fundacja Gospodarcza św. Brata Alberta , Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Zawodowej i Pomocy Socjalnej Młodzieży, Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Józefa Robotnika, Świętokrzyski Klub Parafialny” Rodzina”, PTTK, Polskie Towarzystwo .Zapobiegania Narkomanii, Kieleckie Towarzystwo .Pływackie „ARKA”, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Świętokrzyskie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przestępstw, Świetlica Sióstr Salezjanek „PO DRODZE”, Polski Czerwony Krzyż, Miejski Klub Sportowy, Świętokrzyski Ruch Trzeźwości, PCK, Świętokrzyskie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przestępstw,</p>		
--	---	--	---	--	--

Zadania szczegółowe wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Globalny koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
		cały rok	MKS „CYCLO KORONA”, Caritas Diecezji Kieleckiej, Świętokrzyskie Towarzystwo Pomocy Osobom Niepełnosprawnym, Klub Sportowy STELLA Klub Sportowy TĘCZA SPOŁEM Kielce, Kieleckie Stowarzyszenie Sportowe KOLPORTER, Klub Sportowy KOLPORTER LIDER MARKET, Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych WARIANT, Kielecki Klub Karate, Świętokrzyski Klub Tańca JUMP.		

Zadania szczegółowe wynikające z ustawy o wych. w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Sposoby realizacji	Termin realizacji	Jednostka realizująca	Globalny koszt realizacji zadania	Wskaźnik osiągnięcia celu
VI. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> - gromadzenie ofert na rok następny, - posiedzenia ds. rozpatrywania ofert programowych, - prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, - rozmowy edukacyjno-motywacyjne z osobami zgłoszonymi na leczenie odwykowe oraz z ich rodzinami, - rozpatrywanie wniosków na leczenie odwykowe, - badania przez specjalistę w przedmiocie uzależnienia, - udzielanie rodzinom pomocy prawnej i innej służącej minimalizacji skutków choroby alkoholowej, - podnoszenie kwalifikacji, udział w szkoleniach i konferencjach. -obsługa korespondencji, -udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjno - profilaktycznych 		- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .	111.000zł	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zaopiniowanych ofert dotyczących realizacji programów profilaktycznych dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych, - liczba szkoleń i konferencji, - liczba kierowanych do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, - liczba klientów kierowanych do placówek leczniczych.
VII. Działalność Świątokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach .	<p>Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> -interencja kryzysowa, pomoc i interwencja dotycząca uzależnień, -pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla zagrożonej młodzieży, -pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych w zakresie terapii rodzin i małżeństw -prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci, 	cały rok	- Świątokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji	700.000 zł	<p>Badania ewaluacyjne skuteczności oddziaływań.</p> <p>Liczba osób objętych pomocą.</p> <p>Opracowanie i wydanie programów profilaktycznych.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -psychoterapia indywidualna i grupowa dla dorosłych z rodzin dysfunkcyjnych, -prowadzenie programów profilaktycznych dla młodzieży i dzieci z kieleckich szkół, -wprowadzenie szkoleń specjalistycznych i wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki i terapii uzależnień, -współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, -uruchomienie pokoju przesłuchań dla dzieci będących ofiarami przemocy,				
--	--	--	--	--	--

Szczegółowe zasady wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz prowadzenia kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

Każdy przedsiębiorca prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych jest zobowiązany do przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prawa miejscowego.

Rozdział I.

Tryb wydawania zezwoleń na sprzedaż oraz na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

1. Zezwolenia dla sklepów i lokali gastronomicznych, wniosek o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepie lub lokalu gastronomicznym winien zawierać następujące dane:
    - 1) oznaczenie przedsiębiorcy,
    - 2) określenie adresu i branży placówki,
    - 3) określenie rodzaju proponowanego do sprzedaży alkoholu,
    - 4) tytuł prawny do lokalu ze wskazaniem jego powierzchni użytkowej,
    - 5) opinię Powiatowego Inspektora Sanitarnego dla lokali gastronomicznych,
    - 6) dowód uiszczenia opłaty skarbowej od złożonego wniosku.
  2. Właściwy Wydział Urzędu Miejskiego przygotowuje szkic geodezyjny na mapie z usytuowaniem punktu sprzedaży napojów i określeniem strefy.
  3. Wydział Komunikacji, Handlu i Usług przedkłada Zarządowi Miasta wniosek w celu wydania opinii.

Opinię wydaje się w formie postanowienia, na które stronie przysługuje zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Zasady opiniowania wniosków przez Zarząd Miasta zawiera rozdział II.
  4. Postępowanie kończy się wydaniem przez Prezydenta Miasta zezwolenia zgodnie z wnioskiem strony lub decyzji odmownej, od której stronie przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.
  5. Od udzielonych zezwoleń pobiera się opłatę roczną. Pierwsza opłata wnoszona jest przed wydaniem zezwolenia w wysokości proporcjonalnej do okresu jego ważności (liczonej w pełnych miesiącach) za pierwszy rok kalendarzowy.
- Opłata dla sklepów i lokali gastronomicznych wynosi odpowiednio:
- 1) za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu i piwa o zawartości powyżej 4,5% alkoholu – pięciokrotna wartość detalicznej ceny urzędowej 1 litra spirytusu luksusowego,

- 2) za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości od 4, 5% do 18% alkoholu – pięciokrotna wartość detalicznej ceny urzędowej 1 litra spirytusu luksusowego,
- 3) za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu – dwudziestokrotna wartość detalicznej ceny urzędowej 1 litra spirytusu luksusowego.

W terminie do dnia 31 stycznia każdego roku podmiot posiadający zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych obowiązany jest do wniesienia opłaty za następny rok ważności zezwoleń wraz z pisemnym oświadczeniem o wartości sprzedaży wyrobów alkoholowych w poprzednim roku kalendarzowym.

W przypadku, gdy wartość sprzedaży napojów alkoholowych przekroczy:

- 10.000 EUR opłatę za następny rok ważności zezwolenia podnosi się o 50%
- 30.000 EUR opłatę za następny rok ważności zezwolenia podnosi się o 100%.

Rozdział II.

Zasady opiniowania wniosków przez Zarząd Miasta.

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko za zezwoleniem Prezydenta Miasta. Przed wydaniem zezwolenia Prezydent Miasta zasięga opinii Zarządu Miasta.

Przy wydawaniu opinii brane są w szczególności:

- 1) położenie lokalu gastronomicznego lub sklepu,
- 2) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych określona w uchwale Rady Miejskiej,
- 3) skargi składane przez społeczność lokalną na działalność danego punktu sprzedaży napojów alkoholowych.

Rozdział III.

Cofanie zezwoleń.

1. Zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych cofa się w przypadku:
  - 1) nieprzestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi określonymi w ustawie, a w szczególności sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym,
  - 2) powtarzającego się zakłócenia porządku publicznego w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy,
  - 3) wprowadzenia do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnego źródła,

- 4) nieprzestrzegania warunków określonych w zezwoleniu,
  - 5) przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu o rocznej wartości sprzedaży napojów alkoholowych,
  - 6) popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez osobę odpowiedzialną za działalność podmiotu posiadającego zezwolenie.
2. Wniosek o cofnięcie zezwolenia z powodów określonych w punkcie 1 i 2 wymaga zasięgnięcia opinii Komisji Bezpieczeństwa, Ładu i Porządku Publicznego Rady Miejskiej.
  3. W decyzji o cofnięciu zezwolenia wyznacza się maksymalnie miesięczny termin zakończenia sprzedaży.
Strona obowiązana jest w terminie 7 dni od daty zakończenia sprzedaży zwrócić formularz zezwolenia.
  4. Decyzjom o cofnięciu zezwolenia z powodów określonych w punktach 1,2 i 3 może zostać nadany rygor natychmiastowej wykonalności, skutkujący zaprzestaniem sprzedaży napojów alkoholowych z chwilą doręczenia decyzji.
  5. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie może ubiegać się o następne dopiero po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu. Przedsiębiorcy któremu cofnięto zezwolenie nie będzie zwracana opłata roczna.

Rozdział IV.

Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

Sklepy i lokale gastronomiczne, w których sprzedawane są napoje alkoholowe podlegają kontroli w zakresie przestrzegania warunków określonych w zezwoleniu oraz zasad zawartych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.)

Powodem bezzwłocznego wszczęcia postępowania w celu cofnięcia zezwolenia, będzie stwierdzenie podczas kontroli:

- 1) sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym,
- 2) wprowadzenie do obrotu alkoholu pochodzącego z nielegalnego źródła,
- 3) sprzedaży alkoholu wbrew warunkom tj. „na wynos” – w lokalu gastronomicznym lub do konsumpcji na miejscu – w sklepie,
- 4) zmniejszenia powierzchni sali sprzedaży,
- 5) zmiany branży sklepu,

- 6) braku wydzielonego stoiska ze sprzedażą wysokoprocentowych napojów alkoholowych w sklepach spożywczych i spożywczo – przemysłowych.

Kontrolę przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi prowadzą pracownicy Wydziału Komunikacji, Handlu i Usług oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.